

Vasaras sākumā institūta zinātnieki aicināja kopā draugus un kolēģus no citām pētnieciskajām institūcijām uz starptautisko konferenci „**Laukaugu selekcija un laukkopība videi draudzīgai saimniekošanai**”. Konferences darba gaitā vairāk nekā 60 dalībnieki, kas pārstāvēja 7 valstis, sniedza interesantus ziņojumus un pētījumu rezultātu atspoguļojumu stenda referātos. Īpaši nozīmīgs bija stāstījums par laukaugu selekcijas teorētiskajiem aspektiem, veidojot šķirnes bioloģiskajai lauksaimniecībai – konferencē uzstāties bija uzaicināts Dr. Tomass Dorings – vieslektors no Humbolta Universitātes Berlīnē, Vācijā. Konferences noslēgumā dalībnieki viesojās Priekuļu izmēģinājumu laukos, kā arī izzinoši un jautri pavadīja laiku Līgatnes papīrfabrikas ciematā.

Lai iepazīstinātu lauksaimniekus un citus interesentus ar pētījumiem, kas tiek veikti Priekuļu laukaugu selekcijas institūtā, 18. jūlijā tika sarīkota lauka diena ar devīzi „**Laukaugu selekcijai Latvijā 100! Pagātne. Tagadne. Nākotne**”. Trīs tematisko ekskursiju laikā zemnieki varēja iepazīties ar lauka izmēģinājumiem un demonstrējumiem. Tā kā šis bija jubilejas gads, tad lauka dienā bija sagatavoti īpaši pārsteigumi. Dalībnieku jaunākajai paaudzei bērniem bija iespēja darboties īpašā stūrīti, kur tika veidoti mākslas darbi no graudiem un sēklām, tika organizētas arī jautras rotaļas. Lauka dienu kuplināja institūta sadarbības partneru ražojumu izstāde un tirdziņš. Lauksaimnieki varēja uzzināt par jaunāko augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu piedāvājumu. Aktivitātēm noslēdzoties, lauka dienas dalībniekus gaidīja cienasts, ko sagatavoja viens no izcilākajiem Latvijas pavāriem Ingmārs Ladīgs. Ēdieni bija pagatavoti no Priekuļos izveidotajām kartupeļu, kailgraudu miežu, tritikāles un zirņu šķirnēm. Jāapbrīno I. Ladīga izdoma, no diezgan pierastām izejvielām pagatavojot neparastus ēdienus.

Kad rudens lauka darbi bija pabeigti, Priekuļos uz **simtgades jubilejas svinībām** sapulcējās gan bijušie un esošie darbinieki, gan draugi un sadarbības partneri no visas Latvijas. Atskats uz paveikto tika saistīts ar Priekuļu selekcijas stacijas atpazīstamību un institūta iekļaušanos Priekuļu šodienā. Daudzas ēkas pagastā, ieskaitot vidusskolu, uzceltas ar selekcijas stacijas darbinieku rokām. Joprojām Priekuļos darbojas pašdarbības kolektīvi, kas sākotnēji apvienoja selekcijas stacijas darbiniekus. Par to, ka Priekuļu vārds Latvijas lauksaimnieku un pārtikas ražotāju vidū ir pazīstams, liecināja viesu uzrunas un godinājumi. Vēl ilgi sirdi sildīs labie vārdi un vēlējumi nākotnei.

Jubilejas gads Priekuļu Laukaugu selekcijas institūtam bija arī ražīga darba gads, turpinot iesāktos pētījumus un uzsākot jaunus, stiprinot esošās sadarbības saites un meklējot iespējas paplašināt pētījumu jomas. Nav pārtraukts darbs pie jaunu kartupeļu, rudzu, tritikāles, miežu un zirņu šķirņu veidošanas, lauksaimnieku vajadzībām tiek sagatavots augstas kategorijas sēklas materiāls ne tikai labību, kartupeļu un zirņu šķirnēm, bet arī Priekuļos izveidotām zālaugu un āboliņa šķirnēm. Tāpat kā iepriekš paveiktais nodrošināja Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta esamību, tā no šodienas darba atkarīga nākotne.

Mārai Kilēvicai – 80

Agronome, Mg. agr. Māra Kilēvica dzimusi 1934. gada 3. februārī Rīgā.

Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas (LLA) Agronomijas fakultāti absolvējusi 1957. gadā un sākusi strādāt par galveno agronomi dārzkopības saimniecībā „Garauši”, vēlāk paraugsaimniecībā „Vienība”. 1964. gadā Māra Kilēvica absolvē LLA aspirantūru, tomēr tolaik zinātņu kandidātes grādu neaizstāv. Pēc LLA aspirantūras beigšanas Māra Kilēvica papildina zināšanas Ļeningradā, Ukrainā, Maskavā. 1964. gadā ar ārzemju pieredzi iepazinusies Skotijas Dārzkopības zinātniski pētnieciskajā institūtā Lielbritānijā. Atgriežoties no ārzemju studijām 1965. gadā, M. Kilēvica sāk strādāt Latvijas Lauksaimniecības universitātes Agronomijas fakultātes Augu aizsardzības katedrā par asistenti, vadot laboratorijas darbus augu patoloģijā. No 1967. gada Māra Kilēvica strādā Augu un kukaiņu vīrus slimību problēmu laboratorijā par vecāko zinātnisko līdzstrādnieci, kā arī augļu koku vīrus slimību grupā. Laboratorijas pastāvēšanas laikā pēta augļu koku vīrus slimības un to atveseļošanas iespējas. Paralēli M. Kilēvica docē augu patoloģiju un meža slimības.

M. Kilēvica ir dzīvespriecīga un enerģiska, prot ieinteresēt studentus, tādēļ ir vadījusi daudzus diplomdarbus, kas saistīti ar visdažādākajām tēmām – sākot ar miežu kodināšanu pret putošo melnplauku un beidzot ar neļķu fuzariālo vīti. Tomēr visu mūžu M. Kilēvicai tuvāka ir dārzkopība, it īpaši praktiskā dārzkopība. Arī pēc aiziešanas pensijā M. Kilēvica turpina aktīvu darbību, viņa ir iecienīta lektore visdažādākajos semināros, izstādēs un lauka dienās.

Latvijā M. Kilēvicu pazīst kā regulāru raidījuma „Kā labāk dzīvot” viesi – tur viņa sniedz atbildes uz visiem jautājumiem, kas saistīti ar mazdārziņu kopšanu.

2013. gadā M. Kilēvica izdod grāmatu „Praktiskā augu aizsardzība” – par to, kā iekopt un uzturēt no kaitēkļiem un slimībām tīru dārzu.

Mārai Kilēvicai jubilejā vēlām labu veselību, dzīvesprieku un enerģiju!

Biruta Bankina, Ināra Turka